

| Standplaats: Friesland |

| Functie: Zelfstandig aardappelselecteur |

| Datum: 31 mei 2011 |

Acht weken per jaar selecteert zzp'er Johan Dijk pootgoedpercelen voor derden. Naast de vaste klanten zijn er ieder jaar wel andere akkerbouwers die hem inschakelen. „Vaak als de afwijkende planten moeilijk te herkennen zijn, of vanwege de grootte van het areaal.” Vandaag selecteert hij een perceel van maatschap Oosterhof in Engwierum.

Hoge luizendruk

09.30 uur – Na even gewacht te hebben op het erf tot het droog werd, rijden Johan Dijk en medeselecteur Jan Kloppenburg met de selectiekar de kavel op. Om verspreiding van eventuele bacterieziekten tegen te gaan, selecteren ze met nat weer niet. „In het begin van het seizoen komen we vooral virusplanten, vermenging en mutanten tegen. Als boeren later in het seizoen onze hulp inroepen, gaat het vaker om bacterieplanten”, zegt Dijk. Vanwege het warme voorjaar is de luizendruk aanzienlijk hoger dan in andere jaren.

gaat sneller dan lopen. „Bovendien beschadigt de kar het loof minder dan als we er doorheen lopen”, legt Dijk uit. Over het algemeen doen de selecteurs samen acht tot negen hectare op een dag.

Verschillende rassen

11.00 uur – De scheiding van de verschillende rassen is goed te zien. Aan de linkerkant staat het ras Bartina en aan de rechterkant staan Irene's. In totaal selecteert Dijk bij zijn zeven vaste klanten en een aantal losse klanten ongeveer 140 hectare pootaardappelen per groeiseizoen. „Doordat de boeren bij verschillende handelshuizen zitten, kom ik veel verschillende en nieuwe rassen tegen. Daardoor blijf ik overal goed van op de hoogte.”

De selecteurs beginnen ieder seizoen in de hoogste klassen. „Hier proberen we zo vroeg en zo min mogelijk in te komen om eventuele verspreiding van ziekten te voorkomen. Verder in het seizoen pakken we de lagere klassen met over het algemeen meer afwijkende planten.” Het veldkeuringsseizoen is 1 juni begonnen. Een veld wordt gemiddeld drie keer in een seizoen beoordeeld. De keurmeester mag daarbij onaangekondigd komen kijken in een perceel.

Vroeg gewas

9.45 uur – De gewasontwikkeling is dit jaar ongeveer veertien dagen eerder dan andere jaren. De knollen beginnen zich al te ontwikkelen. De aardappelplanten hebben last van de droge weersomstandigheden. Het aardappelperceel heeft ook vorstschade, dit bemoeilijkt de selectie. „Dat is hier goed te zien aan het aantal knollen en het verschil in grootte”, laat Dijk zien. Bij vochtgebrek steekt de plant zijn energie in de grootste knollen. De andere knollen ontwikkelen zich dan een stuk minder snel. Vanwege het risico op de bruinrotbacterie geldt er in de omgeving een beregeningsverbod op pootaardappelen.

Moederknol intact

10.00 uur – Kloppenburg ziet een secundair zieke plant. Door de lichte kleur wijkt hij duidelijk af van de andere planten. „Primair zieke planten zijn veel moeilijker te herkennen. De virussymptomen zijn dan nog niet in een vergevorderd stadium.” Een primair zieke plant is in hetzelfde seizoen door een luis besmet, terwijl bij een secundair zieke plant de te planten knol al ziek was. Bij het verwijderen van de plant is het belangrijk dat de hele plant meegenomen wordt, inclusief de knollen en de wortels. De moederknol is hier nog helemaal intact. Dat maakt het verwijderen er makkelijker op.

Goed selectieweer

11.30 uur – Dijk zet de selectiekar stil, want zijn collega heeft een zieke plant gezien. Die laat zijn stoel zakken en verwijderd de aardappelplant met de riek, om er zeker van te zijn dat hij geen knollen achterlaat in de rug. De aardappelplant gaat in de bak van de selectiekar. In een gemiddeld veld vinden ze per persoon een of twee verkeerde planten per gang. Nu het blad opdroogt, is het goed weer om te selecteren. „Op een bewolkte dag zien we de planten veel makkelijker dan bij zonnig weer.” Vanmiddag gaan de selecteurs naar een pootaardappelperceel in de buurt. Daar staan de rassen Courage en Rodeo van de klasse S. Om verspreiding van ziekten te voorkomen ontsmetten de mannen bij het wisselen van perceel de selectiekar met het ontsmettingsmiddel Halamid. De delen van de kar die met het gewas in aanraking zijn geweest besproeien ze met behulp van een literbusje. Ook de gebruikte rieten ontsmetten ze op dezelfde manier. ■

Overzichtelijk beeld

10.30 uur – Vanaf de selectiekar hebben de selecteurs een goed overzicht op de rijen. Ieder neemt vier rijen mee. Ze selecteren een grote meerderheid van de percelen met de selectiekar. Dat biedt een beter overzicht en

Pootgoed selecteren met Johan Dijck

